

Úřad práce České republiky, krajská pobočka v Plzni

Č.j. UPCR-PM-2017/31390-00832511/1

Žádost týkající se poskytování rodičovského příspěvku a komunikace s klienty

ze dne 20.6.2017

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Dne 20. 6. 2017 bylo doručeno elektronickou cestou podání, resp. žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) na Úřad práce ČR – krajskou pobočku v Plzni (dále jen „úřad práce“). Předmětem žádosti je:

1. sdělení, zda na základě formulace v tiskopisu žádosti o rodičovský příspěvek (na str. 2 v poznámce 9b) může volit rodičovský příspěvek na druhé/mladší dítě do výše 7600 Kč měsíčně žena, jejíž pracovní poměr skončil z důvodu vypršení lhůty pracovní smlouvy na dobu určitou v průběhu čerpání rodičovského příspěvku na první/dříve narozené dítě a nárok na rodičovský příspěvek na nejmladší dítě v rodině vznikl bezprostředně po nároku na rodičovský příspěvek náležející na starší dítě,
2. pokud ano, zda referent/referentka příslušného oddělení může po žadatelce vyžadovat ještě další přílohy k žádosti, které nejsou uvedeny na poslední straně (str. 4) tiskopisu žádosti o rodičovský příspěvek a
3. v jakých dnech a hodinách je referent/referentka vyřizující rodičovský příspěvek povinen/povinna odpovídat na telefonické dotazy.

Odpověď krajské pobočky Úřadu práce ČR v Plzni:

Na základě Vaší žádosti, po sdělení stanoviska ředitelky odboru nepojistných sociálních dávek Kontaktního pracoviště Plzeň-město, Vám za úřad práce sdělují následující. Úřad práce je povinným subjektem ve smyslu § 2 zákona.

K dotazu ad 1)

K uvedenému dotazu bychom nejprve konstatovali, že ve smyslu § 2 odst. 4 zákona, se povinnost poskytovat informace dle zákona netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. V tomto smyslu jde podle judikatury i o sdělování právních názorů a výkladů, dále stanovisek v řízení, v nichž teprve bude vydáno rozhodnutí a dále vytváření stanovisek (informací), které dosud nejsou metodicky formalizovány (např. k nim není již existující metodický pokyn). Tedy Vám pouze obecně můžeme sdělit, že podmínky nároku na rodičovský příspěvek jsou uvedeny v § 30 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Úřad práce vychází vždy z konkrétní žádosti žadatele a podkladů, které doloží, mj. z potvrzení okresní správy sociálního zabezpečení. Podpůrčí doba (tj. doba poskytování dávky) ve vztahu k peněžitě podpoře v mateřství je dána zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, k jehož aplikaci je příslušná právě okresní správa sociálního zabezpečení. Úřad práce tedy není oprávněn posuzovat a provádět výklad skutečností, které vedou ke stanovení konkrétní výše nebo naopak nemožnosti stanovení denního vyměřovacího základu pro dávku peněžitě

podpory v mateřství, resp. běhu podpůrčí doby této dávky, neboť tyto skutečnosti vyplývají ze zákona o nemocenském pojištění a tento nespadá do působnosti úřadu práce. Pokud bude v konkrétním řízení, na základě podané žádosti o rodičovský příspěvek, potvrzeno, že Vám nelze stanovit denní vyměřovací základ jen proto, že v průběhu pobírání rodičovského příspěvku poskytovaného z důvodu péče o dříve narozené dítě v rodině uplynula podpůrčí doba pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství a nárok na rodičovský příspěvek na nejmladší dítě v rodině vzniká bezprostředně po nároku na rodičovský příspěvek náležející na starší dítě, pak lze aplikovat volbu (do částky 7600 Kč) výše rodičovského příspěvku dle § 30 odst. 4 písm. b) zákona o státní sociální podpoře. Současně také platí, že lze využít volby výše rodičovského příspěvku dle § 30 odst. 3 nebo § 30 odst. 4 v případě, že druhému z rodičů lze stanovit příslušný denní vyměřovací základ. Poskytováním informací dle zákona č. 106/1999 Sb. nelze předjímat výsledky správního řízení v konkrétní věci. V případě dalších dotazů ke konkrétnímu řízení se obraťte na příslušné oddělení SSP a dávek péstounské péče Odboru nepojistných sociálních dávek KoP Plzeň-město.

K dotazu ad 2)

Podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 2 platí, že podklady od dotčené osoby vyžaduje správní orgán jen tehdy, stanoví-li tak právní předpis (náležitosti žádosti o dávku SSP uvádí § 68 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů). Tedy obecně platí, že úřad práce vyžaduje jen podklady stanovené právními předpisy. Rovněž ovšem platí, podle § 3 správního řádu, že správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a dále dle § 50 správního řádu, že nestanoví-li zvláštní zákon jinak, jsou účastníci povinni při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost. Pokud tedy nastane situace, že správní orgán nemá v řízení podklady, na základě nichž může rovnou rozhodnout ve věci bez důvodných pochybností, může potřebovat další podklady či důkazy, které sice účastník neměl povinnost předložit, ale které mohou například prokázat nárok účastníka řízení na dávku a pokud by je účastník nedoložil nebo správní orgán nezískal jinak z úřední činnosti, mohla by důkazní situace vést k nepřiznání dávky. Zákon nemůže postihnout všechny možné situace, které mohou nastat a za prokázání dostatečné důkazní situace a stavu věci je odpovědný správní orgán. Je tedy nepochybně právem účastníka řízení nedokládat podklady, které zákon nevyžaduje, nicméně může to například vést k zamítnutí nároku na dávku, pokud nebude prokázáno splnění zákonných podmínek na ni. V kontextu § 30 zákona o státní sociální podpoře rovněž správní orgán dává možnost klientům předkládat i podklady tak, aby mohl žadatel případně provést výhodnější volbu rodičovského příspěvku ve vyšší výši (např. doklady o vyměřovacím základu druhého rodiče), a to s ohledem na skutečnost, že řada žadatelů o této možnost neví.

K dotazu ad 3)

Úřední hodiny úřadu práce jsou stanoveny rozhodnutím generálního ředitele ÚP ČR č. 3/2013 (tedy v pondělí a ve středu 8-17 hodin a v ostatní pracovní dny 8-11 hodin), s případnými odchylkami stanovenými ředitelem krajské pobočky. V tyto úřední hodiny jsou zaměstnanci povinni komunikovat s veřejností, mj. i vyřizovat telefonické hovory. Současně je ovšem třeba konstatovat, že referenti zejména v době, kdy přímo vyřizují klienty osobně přítomné a jednají s nimi, musí především dokončit tato osobní jednání. Vzhledem k velkému množství klientů mohou být v některých obdobích či dnech (záleží na konkrétním typu dávek a množství dokládání údajů k nim), plně vytíženi těmito klienty, kteří především musí být vyřízeni. Další pracovníci současně např. provádí šetření nebo kontroly v terénu a nejsou přítomni na pracovišti. Krajská pobočka v Plzni proto zavedla v Plzni hlasový strom, který by měl napomoci přepojování telefonických hovorů mezi právě nedostupnými zaměstnanci těm, kteří na dané agendě zrovna nevyřizují jiné klienty. Nicméně i tak se může výjimečně stát, že žádný referent právě není dostupný. Úřad práce ovšem nepovažuje za správný postup zaměstnance, který by si přímo dohodl s klientem, že uskuteční z důvodu vytížení hovor následně v jiném čase, a pak v tento čas nebyl dostupný. Nicméně právě z důvodu vytížení

zaměstnanců na přepážkách odkazujeme mj. na službu tzv. call centra (https://portal.mpsv.cz/sz/call_centrum), kde na čísle +420 844844803 mohou klienti získat informace o nárocích na dávky.

S pozdravem